

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Інституту історії України НАН
України

академік НАН України

« » 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Відносини України, КНР та РФ в умовах російсько-української війни
(2022-2025 рр.)»

підготовки здобувачів вищої освіти
на третьому (освітньо-науковому) рівні
на здобуття ступеня: доктор філософії (PhD)
за спеціальністю: 032 «Історія та археологія»
галузі знань: 03 «Гуманітарні науки»

Розглянуто та затверджено
На засіданні Вченої ради Інституту
від « 30 » жовтня 20 25 року
протокол № 3

КИЇВ – 20__

Розробники силябусу:

Гарант освітньої програми:

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ, КНР ТА РФ В УМО- ВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2022-2025)

Вибіркові навчальні дисципліни.

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 032 «Історія та археологія»

Освітній рівень: третій рівень освіти (доктор філософії)

ВИКЛАДАЧ: Головка Володимир Вікторович, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу спеціальних галузей історичної науки та електронних інформаційних ресурсів і Інституту історії України НАН України

Тел. роб. +38(044)279-87-04

E-mail: vgolovko@gmail.com

Персональні профілі та сторінки web-ресурсів:

<http://resource.history.org.ua/person/0000088>

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=2WsHPVOAAAAJ&hl=uk>

<https://orcid.org/0009-0009-9382-3711>

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/A-8743-2019>

<https://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0096750>

https://chtyvo.org.ua/authors/Holovko_Volodymyr/

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 4 кредити ECTS

Аудиторних занять: 48 академічних годин (лекцій – 16 ,семінарів – 8); дві контрольні (модульні) роботи – 4 академічні години; консультація та залік – 4 академічні години.

Самостійна робота слухачів курсу: 64 години.

Форма підсумкового оцінювання: залік.

АНОТАЦІЯ

Анотація курсу

Навчальний курс «Відносини України, КНР та РФ в умовах російсько-української війни (2022-2025)» розрахований на істориків - слухачів (аспірантів), які мають освітньо-кваліфікаційний рівень магістра.

Курс складається із двох змістовних модулів і побудований за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Навчальний курс безпосередньо пов'язаний з навчальними курсами з новітньої історії України, вибірковими курсами з історії зарубіжних країн, історії міжнародних відносин. Курс спрямований на систематизацію, поглиблення й практичне застосування знань щодо перебігу російсько-української війни крізь призму китайської зовнішньої політики.

Курс складається із двох змістовних модулів (кожен по 4 лекцій, або по 16 лекційних годин, та по 2 семінари, або 8 годин).

Перший модуль передбачає:

- ознайомлення з основними історіографічними підходами, джерелами, базовими концепціями, які формують інструментарій для дослідження українсько-китайських та російсько-китайських відносин в 2022-2025 рр.;
- систематизацію знань щодо еволюції відносин між Україною та КНР і РФ та КНР в умовах російсько-української війни;
- набуття практичних навичок опрацювання та інтерпретації зовнішньополітичних документів КНР з огляду на китайську культурну специфіку.

Другий модуль передбачає:

- систематизацію уявлень щодо глобального виміру російсько-української війни;
- осмислення змін, які відбулися на євразійському просторі внаслідок широкомасштабного вторгнення РФ в Україну;
- окреслення на основі отриманих знань та навичок ризиків та можливостей залучення Китаю до відновлення України.

Мета навчальної дисципліни: сформувати комплексне та критичне розуміння динаміки взаємовідносин КНР з Україною та Росією в умовах російського широкомасштабного вторгнення.

Завдання: ознайомити з ключовими концептуальними підходами, основними подіями, історіографією та комплексами джерел щодо китайської зовнішньої політики на українському та російському напрямках у 2022-2025 рр., а також сформувати компетенції для самостійного дослідження міжнародних аспектів новітньоісторичної проблематики, зокрема розуміти та критично аналізувати матеріали, які стосуються зовнішньополітичного курсу Китаю щодо України та збройної агресії РФ проти неї.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно з ОНП	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2.	Здатність використовувати у професійній діяльності базові загальні знання з різних наук (філософії науки та культури, педагогіки, біології, медицини, антропології, мистецтвознавства, демографії тощо).
ЗК 3.	Здатність до розуміння широкого кола філософсько-світоглядних проблем, глибокого усвідомлення суспільних процесів, причино-наслідкових зв'язків.
ЗК 5.	Здатність генерувати нові ідеї, відстоювати та обґрунтовувати власні гіпотези, вести виважену фахову дискусію.
ЗК 6.	Здатність виявляти, формулювати і розв'язувати дослідницькі проблеми, приймати обґрунтовані рішення та створювати алгоритм їхнього втілення у практику.
ЗК 7.	Здатність до наукового пошуку; володіння необхідним дослідницьким інструментарієм; адекватного висвітлення та оцінювання історичних знань.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1.	Знання основних процесів та подій з історії людства різних історичних епох, розуміння сутності процесів та причинно-наслідкових зв'язків.
ФК 2.	Володіння сучасною науковою термінологією, глибоке розуміння змісту фахових термінів.
ФК 3.	Знання з філософії історії, зокрема розуміння сутності історичних теорій щодо реконструкції минулого людства, обізнаність з основними науковими напрямками та науковими школами.
ФК 4.	Навички із застосування спеціального інструментарію з метою відбору,

	аналізу, інтерпретації історичних джерел, верифікації наведеної в них інформації.
ФК 5.	Вміння орієнтуватися в системі збереження архівних документів, спеціальні знання з історії функціонування державної машини та особливостей діловодства різних країн в різні історичні періоди, що дозволяє виявити необхідну для дослідження джерельну базу.
ФК 6.	Вміння застосовувати під час дослідження класичні та сучасні наукові методи, зокрема історичні та міждисциплінарні, адекватно визначати методіку дослідження відповідно до висунутих завдань та сформульованих цілей.
ФК 7.	Здатність до різних видів історичного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний).
ФК 9.	Здатність визначати вплив соціокультурного середовища, політичної системи на формування особистості та роль особистості в історії.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1.	Вільно володіти всім арсеналом знань про минуле людства, закони і тенденції розвитку суспільства, інструменти та практики його вивчення.
ПРН 2.	Знати основні теорії, ідеї, концепції, напрямки історичних досліджень як класичних, так і новітніх, зокрема локальної історії, регіоналістики, просопографії, усної історії, інтелектуальної історії тощо.
ПРН 3.	Опанувати сучасну термінологічну систему та понятійний апарат історичної науки і соціогуманітаристики.
ПРН 5.	Уміти відбирати, аналізувати, класифікувати джерела для здійснення наукового дослідження,

	визначати рівень їхньої достовірності та інформативності, верифікувати наведені в них відомості.
ПРН 6.	Втілювати в історичному дослідженні вже існуючі теоретичні розробки, визначати наявні проблеми, шукати шляхи їхнього розв'язання.
ПРН 7.	Уміти визначати мету, завдання, створювати алгоритм дослідження, комплексно підходити до вирішення проблеми, вирізняти головне, робити узагальнення.
ПРН 8.	Уміти обирати методологічний інструментарій та стратегічні підходи відповідно до особливостей наукового дослідження, його мети та завдань.
ПРН 10.	Професійно проводити дискусію, дотримуватися наукової етики.
ПРН 11.	Професійно презентувати результати власних досліджень, наочно демонструвати власний внесок у розробку певної наукової проблеми.
ПРН 13.	Дотримуватися принципів академічної доброчесності у дослідницькій та науково-педагогічній діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тематичний план

Назва теми	Кількість годин			
	Загальна кількість годин	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Модуль 1				
Вступ до курсу. Історіографія. Джерела. Методика досліджень.	6	4	2	2
Китайська зовнішня політика в новітній період: культурна специфіка, концептуальні засади, дієві особи.	12	4	2	4
Китайська зовнішня політика напередодні та на першому етапі широкомасштабного вторгнення РФ в Україну (до лютого 2023 р.)	6	4	2	2
Китайська зовнішня політика у 2023 – 2025 рр.	12	4	2	4
Підсумковий модульний контроль – презентація	2		2	
Всього за модуль 1	38	16	10	12
Модуль 2				
Тема 5. Стратегії США та ЄС щодо КНР в контексті російсько-української війни (2022 – 2025 рр.)	6	4	2	2
Тема 6. Конкуренція та взаємодія КНР з РФ на пострадянському просторі у 2022-2025 рр. (Центральна Азія, Південний Кавказ, Білорусь)	10	4	2	4
Тема 7. Чуттєві сфери відносин КНР з РФ у 2022-2025 рр. (Арктика, КНДР, ШОС, БРІКС, РІК)	6	4	2	2
Тема 8. Китайський чинник та відбудова України.	10	4	2	4
Підсумковий модульний контроль – презентація	2		2	
Всього за модуль 2	34	16	10	12

Письмова робота – дослідницька студія	36			36
Підсумковий контроль (консультація та залік)	4		4	
Всього	120	32	24	64

Семінари

№ з/п	Теми семінарів	Кількість годин
Модуль 1		
1	<p>Взаємовідносини України та КНР: історіографія, джерела, методика досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні історіографічні наративи щодо відносин України та КНР • Офіційні та медійні джерела: специфіка, можливості, методики опрацювання <p><i>Лім.:</i> Головко В. Українсько-китайські відносини у новітній період: стан вивчення проблеми. 91+. Альманах новітньої історії України. Вип. 1 – К., 2022. – 248 с. С.125-134. URL: http://resource.history.org.ua/item/0018538 Протириччя в російсько-китайських відносинах: український погляд. Аналітична доповідь. К., 2024. URL: http://resource.history.org.ua/item/0018370 Українсько-китайські відносини у 1991-2020 рр. Науково-довідкове видання. К.: Інститут історії України, 2021. URL: http://resource.history.org.ua/item/0016165</p>	2
2	<p>Китайська зовнішня політика в новітній період: культурна специфіка, концептуальні засади, дієві особи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Концепції «гармонійного світу», «спільноти єдиної долі людства», «китайської модернізації», «соціалізму з китайською специфікою». • Концепти «Тяньсі» та «гуансі». • «Великодержавний аутизм» (Е. Лютвак) • «Дипломатія лідерів». Роль Сі Цзіньпіня у визначенні основних напрямів зовнішньої політики КНР. <p><i>Лім.:</i> Головко В. Теорія та практика модернізації: китайський підхід. Silkbridge, 15.06.2024. URL: https://silkbridge.info/teorija-ta-praktika-modernizacii-kitajskij-pidhid/ Головко В. Україна та Китай: еволюція відносин (2021 – травень 2022). К., 2022. URL: http://resource.history.org.ua/item/0016763 Протириччя в російсько-китайських відносинах: український</p>	2

	<p>погляд. Аналітична доповідь. К., 2024. URL: http://resource.history.org.ua/item/0018370</p> <p>Luttwak, Edward N. The Rise Of China Vs. The Logic Of Strategy. London, 2012.</p> <p>Chinese Modernization: The Way Forward. Xinhua. URL: https://english.news.cn/20240504/ae50c03d5f544ae8a651f146c08e5be9/20240504ae50c03d5f544ae8a651f146c08e5be9_332fa818c707734567b4c3c4f2ad406eb0.pdf</p>	
3	<p>Китайська зовнішня політика напередодні та на першому етапі широкомасштабного вторгнення РФ в Україну (до лютого 2023 р.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формування «проросійського нейтралітету» КНР • Економічна складова китайсько-російських відносин • Китай та ядерні загрози з боку РФ <p><i>Лім.:</i> Головко В. Вторгнення. 2022. Широкомасштабна агресія Росії проти України. Відп. ред. В. Смолій. К.: Інститут історії України, 2023. С.433-434. https://doi.org/10.15407/book6-0017873</p> <p>Головко В. Україна та Китай: еволюція відносин (2021 – травень 2022). К., 2022. DOI: 10.15407/book6-0016763</p> <p>Тимошенко Н. Фактор Китаю у російсько-українській війні. К., 2023. URL: https://ukrline.info/matrytsia-urazlyvostey-rosii/</p>	2
4	<p>Еволюція китайської позиції щодо російсько-української війни (2023-2025)</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Позиція Китаю щодо політичного врегулювання української кризи» • Місії представника китайського уряду з питань Євразії Лі Хуея • «Консенсус Китаю та Бразилії щодо політичного врегулювання української кризи» • Група «Друзі миру» <p><i>Лім.:</i> Консенсус Китаю та Бразилії щодо політичного врегулювання української кризи, 24.05.2024. URL: https://ukrainian.cri.cn/2024/05/24/ARTIqnrJJu9swXP7IpnoDiLq240524.shtml</p> <p>Тимошенко Н. Захід та Китай у пошуках світового балансу. Стратегія конкуренції та Україна. К., 2024. – URL: http://resource.history.org.ua/item/0018204</p> <p>China's Position on the Political Settlement of the Ukraine Crisis. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China, 24.02.2023. URL: https://www.mfa.gov.cn/eng/zy/gb/202405/t20240531_11367485.html</p>	2
Модуль 2		
5	<p>Стратегії США та ЄС щодо КНР в контексті російсько-української війни (2022 – 2025 рр.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еволюція стратегії ЄС щодо КНР • Політика адміністрацій Дж. Байдена та Д. Трампа на китайському напрямі. <p><i>Лім.:</i> Головко В.В. Відновлення України та Китай: досвід взаємодії,</p>	2

	<p>можливості, ризику. Аналітична записка / Відп. ред. В.А. Смолій. К.: НАН України, Інститут історії України, 2025.</p> <p>Тимошенко Н. Захід та Китай у пошуках світового балансу. Стратегія конкуренції та Україна. К., 2024. – URL: http://resource.history.org.ua/item/0018204</p>	
6	<p>Конкуренція та взаємодія КНР з РФ на євразійському просторі (2022-2025 рр.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Китай та держави Центральної Азії • Китай та держави Південного Кавказу • Китай та Білорусь <p>Лім.: Головко В. Шанхайська організація співробітництва: конкуренція воєнно-політичних візій РФ та КНР щодо розвитку об'єднання (за підсумками Астанінського саміту). Українське військо: сучасність та історична ретроспектива: Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 28 листопада 2024 р. К., 2024. С.22-25. URL: https://nuou.org.ua/assets/documents/tezy-5-mnpk-2024.pdf Протириччя в російсько-китайських відносинах: український погляд. Аналітична доповідь. К., 2024. URL: http://resource.history.org.ua/item/0018370 Тимошенко Н. Фактор Китаю у російсько-українській війні. К., 2023. URL: https://ukrline.info/matrytsia-urazlyvostey-rosii/ Тимошенко Н. Захід та Китай у пошуках світового балансу. Стратегія конкуренції та Україна. К., 2024. – URL: http://resource.history.org.ua/item/0018204</p>	2
7	<p>7. Чуттєві сфери відносин КНР з РФ у 2022-2025 рр.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Російсько-китайська взаємодія в Арктиці. • Воєнно-політичний союз РФ і КНДР та відношення до нього КНР. • Взаємодія та суперечки РФ та КНР в ШОС, БРИКС, РІК. <p>Лім.: Протириччя в російсько-китайських відносинах: український погляд. Аналітична доповідь. К., 2024. URL: http://resource.history.org.ua/item/0018370 Тимошенко Н. Фактор Китаю у російсько-українській війні. К., 2023. URL: https://ukrline.info/matrytsia-urazlyvostey-rosii/ Тимошенко Н. Захід та Китай у пошуках світового балансу. Стратегія конкуренції та Україна. К., 2024. – URL: http://resource.history.org.ua/item/0018204</p>	2
8	<p>Китайський чинник у відбудові України: ризику та можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Торгово-економічне співробітництво • Конкуренція • Стимування <p>Лім.: Головко В.В. Відновлення України та Китай: досвід взаємодії, можливості, ризику. Аналітична записка / Відп. ред. В.А. Смолій. К.: НАН України, Інститут історії України, 2025. Збереження і розвиток України в умовах війни та миру. Національна доповідь. К., 2024. URL: https://files.nas.gov.ua/PublicMessages/Documents/0/2024/04/24071611302645-8677.pdf</p>	2

	Ukraine. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). February 2022 - December 2024. United Nations, 25.02.2025. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2025-02/P1801741ca39ec0d81b5371ff73a675a0a8.pdf	
Підсумковий (модульний) контроль	Контрольні роботи: презентації	4
Підсумковий контроль	Консультація та залік	4

Самостійна робота здійснюється у вигляді опрацювання лекційного матеріалу, додаткової літератури задля кращого засвоєння ідей, положень, концептів та фактажу навчального курсу та підготовки дослідницької роботи за проблематикою, погодженою з викладачем.

ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності аспіранта за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Вид роботи	Кількість балів за один вид роботи	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів за курс
<i>Лекції</i>	1	Аспірант відвідує лекційне заняття, якісне веде конспект лекції	За лекції - 16
	0	Аспірант не відвідує лекцію	
<i>Практичне заняття (семінари)</i>	3	Аспірант ставить змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження, бере участь у дискусії	За практичні заняття (семінари) - 24
	1-2	Аспірант ставить запитання, але не висловлює аргументованих зауважень та/або не бере участі в дискусії	
	0	Пасивна участь у практичному занятті	
<i>Самостійна робота (письмова робота - дослідницька студія)</i>	20	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичний та творчий підхід, знання особливостей досліджуваного явища,	За самостійну роботу - 20

		виклад є логічним. Роботу оформлено відповідного до чинних вимог.	
	15-19	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичний та творчий підхід, знання особливостей досліджуваного явища, виклад є в цілому логічним. Але є незначні недоліки: деяка непослідовність у викладенні матеріалу, певні прогалини у розумінні явища, фактичні помилки. Роботу оформлено відповідного до чинних вимог, але є невеликі хиби в оформленні.	
	9-14	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє непогане знання матеріалу, але є значна кількість недоліків різного характеру, структурні порушення, нелогічність у викладі матеріалу, нехтування приписами оформлення роботи.	
	1-8	Роботу подано невчасно; автор не засвоїв необхідний матеріал, не розуміє досліджуваного явища.	
	0	Робота взагалі не підготовлена аспірантом	
Контрольні (модульні роботи)	5	Аспірант надав вичерпні відповіді на всі питання контрольної роботи, продемонстрував глибоке знання матеріалу	За контрольні роботи - 10
	3-4	Аспірант надав вичерпні відповіді на всі питання	

		контрольної роботи, але є незначні недоліки: деяка непослідовність у викладенні матеріалу, певні прогалини у розумінні явища, фактичні помилки.	
	1-2	Аспірант відповів не на всі питання контрольної роботи, не засвоїв необхідний матеріал.	
	0	Аспірант не відповів на жодне питання контрольної роботи чи не з'явився на контрольну роботу	
<i>Залік</i>	30	Аспірант демонструє глибокі знання, дає вичерпну відповідь на екзаменаційні та додаткові питання, впевнено аргументує свою позицію.	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	1	2
Лекції	0-8	0-8
Семінари	0-12	0-12
Самостійна робота (письмова робота - дослідницька студія)		0-20
Контрольні (модульні роботи)	0-5	0-5
Робота за модулями	0-25	0-45
Підсумковий контроль (залік)	0-30	
Всього за курс	0-100	

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу
та шкалу ECTS**

Рейтинго- вий пока- зник	Оцінка за ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Залік	Залік
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
64-74	D (задовільно)	задовільно	
60-63	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливіс- тю повторного складання
1-34	F (неприйнятно)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) становить 35 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 35 балів) аспірант зобов'язаний повторно пройти курс навчання із зазначеної дисципліни. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії аспірант може обрати повторне вивчення дисципліни.

ФОРМА ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань з метою перевірки рівня засвоєння слухачами певних тем навчальної програми відбувається під час проведення семінарських занять. Формами поточного контролю є опитування, аналіз пропонованих для ознайомлення наукових статей і монографій, дискусії щодо викладених у них

проблем. Поточний контроль передбачає оцінювання відповідно до критеріїв, викладених у «Порядку і критеріях оцінювання».

Підсумковий контроль передбачає дві контрольні (модульні) роботи та залік. Контрольні роботи відбуваються у письмовому форматі, а залік у форматі усної співбесіди в очному режимі чи режимі відеоконференції. На контрольну роботу виносяться питання, що обговорювалися під час семінарських занять. На залік виносяться питання із запропонованого нижче переліку. За потреби ставляться додаткові/уточнюючі питання з обсягу навчального курсу.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Опишіть основні історіографічні наративи щодо відносин України та КНР в новітній період.
2. Поясніть зміст концепції «спільноти єдиної долі людства».
3. Поясніть зміст концепції «китайської модернізації».
4. Розкрийте значення традиційної концепції Тянься.
5. Що таке «гуансі».
6. Поясніть зміст концепції «великодержавного аутизма» Е. Лютвака.
7. Назвіть основні державні інституції, що формують зовнішню політику КНР.
8. Оцініть роль Сі Цзіньпіна у визначенні зовнішньополітичного курсу КНР.
9. Проаналізуйте роль китайсько-російської декларації про «безмежне партнерство» від 4 лютого 2022 р.
10. Охарактеризуйте офіційну позицію КНР щодо російсько-української війни на початковому етапі.
11. Поясніть, як війна вплинула на економічні відносини КНР з Україною у 2022 р.
12. Поясніть економічні вигоди КНР від співпраці з РФ під час війни.
13. Оцініть реакцію КНР на санкції Заходу проти РФ.
14. Поясніть роль КНР у Генеральній Асамблеї ООН під час голосувань щодо війни.
15. Оцініть дипломатичну активність КНР у рамках G20 у контексті російсько-української війни.
16. Поясніть основні положення «Позиції Китаю щодо політичного врегулювання української кризи» (2023 р.).
17. Поясніть основні положення «Консенсус Китаю та Бразилії щодо політичного врегулювання української кризи».
18. Що таке група «Друзів миру».
19. Визначте стратегію ЄС щодо КНР у 2022–2025 рр.
20. Охарактеризуйте зміни у політичній та економічній присутності КНР у Центральній Азії під час російсько-української війни.
21. Визначте стратегії КНР на Південному Кавказі у 2022–2025 рр.
22. Охарактеризуйте еволюцію відносин Білорусі з КНР у 2022-2025 рр..
23. Проаналізуйте значення Арктики у стратегічних планах КНР та роль РФ у цьому контексті.
24. Оцініть політичне та економічне значення співпраці КНР і РФ у сфері

- Північного морського шляху.
25. Опишіть еволюцію відносин РФ та КНР у 2022-2025 рр.
 26. Визначте роль КНР як чинника у китайсько-російських відносинах.
 27. Визначте потенційні ризики для України у залученні КНР до процесу відбудови.
 28. Оцініть перспективи участі китайських компаній у відновленні енергетичної інфраструктури України.
 29. Проаналізуйте позицію західних партнерів України щодо участі КНР у післявоєнній відбудові.
 30. Оцініть перспективи стратегічного партнерства Україна–КНР після війни.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Слухач зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі дистанційних занять – завчасно перевіряти готовність технічних засобів, пристроїв та програмних продуктів до занять.

У разі відсутності: через хворобу – аспірант зобов'язаний надати відповідний документ гаранту освітньо-наукової програми, через поважні особисті чи родинні обставини – пояснювальну записку на ім'я гаранта освітньо-наукової програми.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робіт має відповідати вимогам «Положення про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Інституті історії України НАН України» <http://history.org.ua/uk/post/50146> (наказ № 2/1-од від 2.01.2024 року).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Головко В. Відновлення України та Китай: досвід взаємодії, можливості, ризики. Аналітична записка / Відп. ред. В.А. Смолій. К.: НАН України, Інститут історії України, 2025.

Головко В. Вторгнення. 2022. Широкомасштабна агресія Росії проти України. Відп. ред. В. Смолій. К.: Інститут історії України, 2023. <https://doi.org/10.15407/book6-0017873>

Головко В. Теорія та практика модернізації: китайський підхід. Silkbridge, 15.06.2024. URL: <https://silkbridge.info/teorija-ta-praktika-modernizacii-kitajskij-pidhid/>

Головко В. Україна та Китай: еволюція відносин (2021 – травень 2022). К., 2022. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0016763>

Головко В. Українсько-китайські відносини у новітній період: стан вивчення проблеми. 91+. Альманах новітньої історії України. Вип. 1 – К., 2022. – 248 с. С.125-134. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0018538>

Головко В. Шанхайська організація співробітництва: конкуренція воєнно-політичних візій РФ та КНР щодо розвитку об'єднання (за підсумками Астанінського саміту). Українське військо: сучасність та історична ретроспектива: Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 28 листопада 2024 р. К., 2024. С.22-25. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/tezy-5-mnpk-2024.pdf>

Збереження і розвиток України в умовах війни та миру. Національна доповідь. К., 2024.

URL: <https://files.nas.gov.ua/PublicMessages/Documents/0/2024/04/24071611302645-8677.pdf>

Протиріччя в російсько-китайських відносинах: український погляд. Аналітична доповідь. К., 2024. <http://resource.history.org.ua/item/0018370>

Тимошенко Н. Захід та Китай у пошуках світового балансу. Стратегія конкуренції та Україна. К., 2024. – URL: <http://resource.history.org.ua/item/0018204>

Тимошенко Н. Фактор Китаю у російсько-українській війні. К., 2023. URL: <https://ukrline.info/matrytsia-urazlyvostey-rosii/>

Українсько-китайські відносини у 1991-2020 рр. Науково-довідкове видання. К.: Інститут історії України, 2021. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0016165>

China under Xi Jinping. An Interdisciplinary Assessment. Edited by Michał Dahl, Maciej Szatkowski and Hanna Kupś. Leiden, The Netherlands/ 2025.

China's Foreign Policies Today. Who is in Charge of What. edited by Axel Berkofsky and Giulia Sciorati. Milan, 2022.

China's Foreign Policy. The Emergence of a Great Power. London&NewYork, 2022.

China's Position on the Political Settlement of the Ukraine Crisis. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China, 24.02.2023. URL: https://www.mfa.gov.cn/eng/zy/gb/202405/t20240531_11367485.html

China's Rise And Rethinking International Relations Theory. Edited by Chengxin Pan and Emilian Kavalski. Bristol University Press 2022.

Luttwak, Edward N. The Rise Of China Vs. The Logic Of Strategy. London, 2012.

Mixed reactions to the Russian war against Ukraine in the Indo-Pacific. Views of governments and civil society. Bratislava, 2023.

Ukraine. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). February 2022 - December 2024. United Nations, 25.02.2025. URL: <https://ukraine.un.org/sites/default/files/2025-02/P1801741ca39ec0d81b5371ff73a675a0a8.pdf>